

УДК 330.3

С. Я. Кісь, к.е.н., доцент

Г. Р. Кісь, к.е.н., доцент

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

РЕЗУЛЬТАТИ ДІАГНОСТИКИ ГОТОВНОСТІ ПЕРСОНАЛУ НАФТОГАЗОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ДО ПРОЦЕСІВ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ

За результатами досліджень приведених в [1, с. 23] встановлено, що "інтелектуалізація – це неперервний, нескінченний, динамічний процес, який супроводжує діяльність соціально-економічної системи будь-якого рівня у всіх сферах її активності...". Враховуючи невіддільність процесів інтелектуалізації від персоналу підприємства, який виступає в ролі суб'єкт-об'єкта, складність встановлення детермінованого зв'язку між умовами, результатами та наслідками інтелектуалізації, а також виконання стратегічно важливих функцій підприємствами нафтогазового комплексу (НГК) України, пріоритетним завданням, на наш погляд, слід вважати проведення діагностики готовності їх персоналу до процесів зростання частки інтелекту. Одним з ефективним інструментів діагностування можна вважати анкетування працівників з числа управлінського та виконавчого персоналу нафтогазових суб'єктів господарювання.

Зміст авторської анкети-опитувальника, яку сформовано на основі попереднього наукового досвіду [2], консультацій з галузевими експертами та фахівцями в сфері психології управління і психодіагностики передбачає наступне:

- загальна кількість запропонованих тверджень – 33;
- працівник, який приймає участь в опитуванні має можливість погодитись із запропонованим твердженням, не погодитись або обрати варіант "вагаюсь";
- для кожного з варіантів відповіді передбачено відповідну кількість балів;
- загальна кількість тверджень умовно поділена на 3 частини, по кожній з яких передбачено підрахунок сумарної кількості балів;
- найбільша, серед трьох запропонованих частин кількість балів, отриманих працівником в результаті опитування буде демонструвати його високий, середній або низький рівень готовності до процесів інтелектуалізації.

Кількісно-якісну вибірку управлінського та виконавчого персоналу НАК "Нафтогаз України", ПАТ "Укртрансгаз", ПАТ "Укрнафта", ПАТ "Укргазвидобування" та ПАТ "Укртранснафта" здійснено з врахуванням загальної чисельності працюючих на даних підприємствах, кількості структурних підрозділів, складу їх управлінського та виконавчого персоналу, який реалізує управляючі основні і підтримуючі бізнес-процеси.

Результати проведеного протягом II-го півріччя 2015 року анонімного опитування персоналу НГК України (табл. 1) дозволяють зробити такі висновки:

1. Персонал підприємств НГК України демонструє високий рівень

готовності до процесів інтелектуалізації (86,5 %), в структурі якого незначною мірою переважає готовність управлінського персоналу.

Таблиця 1 – Результати опитування персоналу підприємств НГК України

Категорії персоналу в розрізі підприємств НГК України	Рівень готовності до процесів інтелектуалізації, % працівників		
	високий	середній	низький
НАК "Нафтогаз України", в т.ч.	88	8	4
управлінський персонал	100	-	-
виконавчий персонал	85	10	5
ПАТ "Укртрансгаз", в т.ч.	83,6	13,4	3
управлінський персонал	89,2	10,8	-
виконавчий персонал	80	15	5
ПАТ "Укрнафта", в т.ч.	89,6	7,8	2,6
управлінський персонал	90,5	9,5	-
виконавчий персонал	89,2	7,2	3,6
ПАТ "Укргазвидобування", в т.ч.	87	10	3
управлінський персонал	93,3	6,7	-
виконавчий персонал	83,5	11,8	4,7
ПАТ "Укртранснафта", в т.ч.	82,8	17,2	-
управлінський персонал	100	-	-
виконавчий персонал	78,2	21,8	-
Всього, в т.ч.	86,5	10,8	2,7
управлінський персонал	92	7,9	0,1
виконавчий персонал	84	12,1	3,9

2. Опитані з числа керівного складу НАК "Нафтогаз України" належать до осіб з високим рівнем готовності до процесів інтелектуалізації, в той час, коли серед спеціалістів-виконавців необхідно констатувати наявність тих, які не готові (5%) або неповністю готові (10 %).

3. Незважаючи на деякі відмінності у кількісних та якісних параметрах готовності персоналу нафтогазових підприємств до процесів інтелектуалізації, слід констатувати спільну для всіх досліджуваних суб'єктів господарювання необхідність досягнення її 100% значення. Це, в першу чергу, дасть можливість подолати на підприємствах такі явища як несприйняття, ігнорування, гальмування персоналом процесів генерування, залучення та реалізації нових ідей, пропозицій, інноваційних технологій, технологічних рішень.

Список посилань на джерела

1. Кісь С. Я. Інтелектуалізація діяльності підприємств: доцільність, умови, технології: наукова монографія (за ред. д.е.н., проф.. Петренка В. П.) / С. Я. Кісь. – ІФНТУНГ, 2015. – 269 с.

2. Кісь С. Я. Про доцільність виконання масштабної діагностики і оцінки стану персоналу організаційних утворень нафтогазового комплексу України / С. Я. Кісь, Д. В. Тимошенко, В. П. Петренко // Науковий вісник ІФНТУНГ. – Івано-Франківськ, 2009. – №1(19). – С. 147–152.